

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur

Boudewijnlaan 30 bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2017/229

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek bij mailbericht d.d. 29 augustus 2017 van ■■■, gericht aan De Vlaamse Waterweg nv (verder "Vlaamse Waterweg"), om een afschrift te verlenen van de schadeclaim die door NV Antwerp East en/of DPWorld zou zijn ingediend indien de activiteiten van de containerterminal te Grobbendonk dienen te worden stopgezet;

Gelet op de weigeringsbeslissing van de Vlaamse Waterweg dd. 12 september 2017;

Gelet op het beroepschrift van ■■■ bij mailbericht d.d. 12 september 2017 tegen voormelde weigeringsbeslissing van de Vlaamse Waterweg;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 13 september 2017;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat de bestreden beslissing d.d. 12 september 2017 van de Vlaamse Waterweg geen melding maakt van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel 35, lid 1 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna Openbaarheidsdecreet);

Overwegende dat artikel 35, lid 2 van het Openbaarheidsdecreet stipuleert dat in dat geval de termijn voor het indienen van een beroep een aanvang neemt vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de beslissing; dat het beroep bijgevolg tijdig werd ingediend op 12 september 2017;

Overwegende dat het ingestelde beroep dan ook als **ontvankelijk** wordt beschouwd;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat overeenkomstig artikel 7, tweede lid van het Openbaarheidsdecreet het recht op passieve openbaarheid betrekking heeft op bestuursdocumenten; dat op grond van deze bepaling elke instantie in principe verplicht is aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten;

Overwegende dat de openbaarmaking slechts geweigerd kan worden, mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen 11 tot en met 15 van het Openbaarheidsdecreet;

Overwegende dat [REDACTED] in zijn oorspronkelijk verzoek verzocht om een afschrift te bekomen van de schadeclaim die door NV Antwerp East en/of DPWorld zou zijn ingediend indien de activiteiten van de containerterminal te Grobbendonk dienen te worden stopgezet; dat de Vlaamse Waterweg bij mailbericht d.d. 12 september 2017 de openbaarmaking heeft geweigerd op grond van artikel 14, 1° en 4° van het Openbaarheidsdecreet; dat de Vlaamse Waterweg aangaf “het belang van de openbaarheid van de bewuste dagvaarding weegt volgens ons niet op tegen de bescherming van ons economisch, financieel of commercieel belang. Bovendien willen we de lopende rechtspleging in een burgerlijk rechtsgeding en de mogelijkheid om een eerlijk proces te verkrijgen niet in het gedrang brengen”; dat [REDACTED] in zijn beroepschrift aanhaalt dat (de activiteiten van) de containerterminal van NV Antwerp East de milieuwetgeving niet naleeft (naleven) en dat, voor het door de gemeente en de provincie laten naleven van de milieuwetgeving een procedure aan de gang is bij de Raad van State (G/A 221.981/VII.39.959); dat volgens [REDACTED], de weigering door de gemeente en provincie om de milieuwetgeving te laten naleven, wordt ingegeven door de door Antwerp East NV ingediende schadeclaim en dat deze schadeclaim een belangrijk gegeven is in de voormelde hangende zaak voor de Raad van State; dat hij bovendien van oordeel is dat zijn rechten geschonden worden indien de schadeclaim niet kan worden ingebracht;

Overwegende dat de beroepsinstantie, om met kennis van zaken te kunnen oordelen, bij mailbericht d.d. 14 september 2017 de Vlaamse Waterweg om nadere toelichting heeft gevraagd en bij mailbericht d.d. 21 september 2017 nadere toelichting mocht ontvangen;

Overwegende dat het thans aan de beroepsinstantie toekomt om zich uit te spreken over de gegrondheid van het ingestelde beroep;

Overwegende dat de gevraagde schadeclaim ongetwijfeld een document betreft dat moet worden beschouwd als een bestuursdocument in de zin van artikel 3, 4° van het Openbaarheidsdecreet en derhalve principieel in aanmerking komt voor openbaarmaking; dat, zoals in de bestreden beslissing wordt aangegeven, het gaat om een dagvaarding van NV Antwerp East o.m. gericht aan de Vlaamse Waterweg; dat deze procedure lopende is voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel;

Overwegende dat op grond van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet een aanvraag tot openbaarmaking kan worden afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te verkrijgen; dat deze uitzonderingsbepaling stelt dat bestuursdocumenten betreffende aangelegenheden die het voorwerp uitmaken van een burgerlijk of administratief rechtsgeding, volgens het decreet niet voor openbaarheid in aanmerking komen; dat het om een relatieve uitzonderingsgrond gaat; dat eerst moet worden onderzocht of de openbaarmaking het beschermde belang schaadt; dat, als er belangenschade is, het te beschermen belang vervolgens moet worden afgewogen tegen het belang van de openbaarheid; dat de openbaarmaking enkel mag worden bevolen als daarmee een hoger belang wordt gediend dat zwaarder doorweegt dan het door de uitzonderingsgrond beschermde belang;

Overwegende dat de uitzonderingsgrond van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet het eerlijk verloop van de rechtspleging wil vrijwaren; dat een essentieel onderdeel van het recht op een eerlijk proces het beginsel van de 'gelijkheid der wapens in een proces' is; dat het beginsel van de wapengelijkheid inhoudt dat elke partij het recht heeft haar argumenten te doen gelden in omstandigheden die haar niet benadelen ten opzichte van de tegenpartij; dat de bestaansreden van de geciteerde uitzonderingsgrond vooral daarin gelegen is, te verhinderen dat de openbaarheid van bestuur waaraan één partij onderworpen is, afbreuk doet aan de wapengelijkheid; dat zonder deze uitzonderingsgrond één partij op grond van de openbaarheid van bestuur zou kunnen worden verplicht stukken in het gerechtelijk debat te brengen die tegen haar (of een andere aan openbaarheid onderworpen bestuursinstantie) zouden kunnen pleiten, daar waar de andere partij enkel die elementen die haar eis ondersteunen, kenbaar mag maken om het oordeel van de rechter te beïnvloeden; dat de uitzonderingsgrond van artikel 14, 4° een correctief op de openbaarheid is om te beletten dat een instantie zou worden verplicht in een rechtsgeding de tegenpartij informatie ter beschikking te stellen die vervolgens tegen haar (of een andere aan openbaarheid onderworpen bestuursinstantie) wordt uitgespeeld;

Overwegende dat de bedoelde uitzonderingsgrond niet op een abstracte manier mag worden ingeroepen; dat concreet moet worden aangetoond dat het gevraagde bestuursdocument verband houdt met een bestaand rechtsgeding en tegen een bestuursinstantie kan worden aangewend;

Overwegende dat het voorwerp van het huidig verzoek tot openbaarheid uiteraard gelinkt is aan een hangend rechtsgeding bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, aangezien het gaat om het gedinginleidend stuk; dat de beroepsinstantie uit het dossier eveneens heeft kunnen afleiden dat er m.b.t. de activiteiten van de containerterminal van NV Antwerp East te Grobbendonk meerdere procedures bij de Raad van State lopen, zowel omtrent de (voorwaarden van de) milieuvergunning van Antwerp East als omtrent de problematiek van het al dan niet opleggen van bestuurlijke maatregelen ten aanzien van NV Antwerp East; dat in deze procedures [REDACTED], de burgemeester van Grobbendonk, de deputatie van de provincie Antwerpen en het Vlaamse Gewest betrokken partijen zijn; dat, na onderzoek van het dossier, de beroepsinstantie van oordeel is dat de inhoud van het gevraagde document ook linken heeft met de hierboven geschetste problematiek van de (voorwaarden) van de milieuvergunning en van (het al dan niet

opleggen van) bestuurlijke maatregelen die het voorwerp uitmaakt van lopende procedures voor de Raad van State;

Overwegende dat een afweging dient te worden gemaakt tussen het belang van de openbaarheid versus het belang dat beschermd wordt door de ingeroepen uitzonderingsgrond; dat, zoals hoger vermeld, het belang van de uitzonderingsgrond van artikel 14, 4° van het openbaarheidsdecreet gelegen is in de bescherming van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid om een eerlijk proces te verkrijgen; dat de ratio legis van de betrokken uitzonderingsgrond, zoals reeds vermeld, erin bestaat te beletten dat een bestuursinstantie stukken moet vrijgeven die vervolgens tegen haar aangewend zouden kunnen worden; dat de toepassing van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet sowieso niet beperkt is tot rechtsgedingen waarin de bevroegde bestuursinstantie als gedingpartij optreedt; dat ook de belangen van andere bestuursinstanties vallen onder het door het bedoelde artikel beschermde belang om een eerlijk proces te garanderen; dat de beroepsinstantie van oordeel is dat de Vlaamse Waterweg in casu niet verplicht kan worden om het gevraagde document openbaar te maken vermits het niet ondenkbaar is dat de inhoud van dit document zal aangewend worden in voormelde lopende procedures waar ook andere bestuursinstanties betrokken partij zijn; dat trouwens de beroeper expliciet in zijn beroepschrift aanhaalt dat het de bedoeling is om het gevraagde stuk in de lopende procedure bij de Raad van State met nummer G/A 221.981/VII-39.959 bij te brengen; dat uit onderzoek van de beroepsinstantie blijkt dat deze procedure handelt over het door [REDACTED] ingesteld beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State tegen het ministerieel besluit waarbij het beroep van [REDACTED] m.b.t. de weigering van de burgemeester tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel aan de NV Antwerp East, ongegrond wordt verklaard; dat de beroepsinstantie geen enkel hoger belang ziet ten dienste waarvan de openbaarmaking zou moeten worden bevolen; dat de beroepsinstantie bovendien opmerkt dat, zoals ook blijkt uit de parlementaire voorbereiding bij het Openbaarheidsdecreet, het algemeen belang bij de openbaarmaking aan de orde is en niet het privaat/eigen belang van de verzoeker; dat de uitzonderingsgrond van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet dan ook van toepassing is;

Overwegende dat bijgevolg de toetsing van de concrete situatie aan de finaliteit van de betrokken uitzonderingsgrond van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet leidt tot de conclusie dat het belang van de openbaarheid in dit specifieke geval niet opweegt tegen het belang van de ingeroepen uitzonderingsgrond; dat ingevolge deze vaststelling het beroepsschrift als **ongegron**d moet worden beschouwd;

Overwegende dat, aangezien de openbaarmaking van het gevraagde document op grond van artikel 14, 4° van het Openbaarheidsdecreet terecht werd geweigerd, er geen verder onderzoek vereist is van het door de Vlaamse Waterweg ingeroepen artikel 14, 1° van het Openbaarheidsdecreet;

Na beraadslaging,

////////////////////////////////////

BESLUIT:

Het beroepschrift van 12 september 2017 van [REDACTED] tegen de weigeringsbeslissing van De Vlaamse Waterweg NV wordt als ontvankelijk en ongegrond beschouwd.

Brussel, 4 oktober 2017

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter